

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

inuenies in Tractatu Lutheri de vtraque specie Tom. 2. *Fol. 103. b. edit.*
Ien. Germ. 1558.

Antipharmacum.

HÆC Lutheri deliramenta accuratè refellit Bellarminus lib. 4. de Eucharistia cap. 17. & 18. Quem lege; & simul hoc à Caluino accipe Antidotum lib. 4. Inſtit. cap. 17. qui vbi §. 40. 41. 42. varia nec ſatis cohærentia hac de re effutiuiſſet, tandem hunc colaphum Luthero infrigit: *Cibus hic ſpiritalis, ſi in animam inciderit malitia nequitiaq; pollutam, maiore illam ruina præcipitat.* Et §. 41. dicit, *ad dignam ſumptionem Eucharistia requiri fidem & charitatem.* Et Beza quæſt. 191. ait, probationem ſuiipſius Cœnæ præmittendam, *conſiſtere in doctrina Chriſtiana, ac præſertim huius myſterij cognitione, deinde in fidei plerophoria, tertio deniq; in vera reſipiſcentia, hoc eſt, pœnitentia.*

Quid, quod ipſe Lutherus Tract. de Communionem ſub vtraque Tom. 2. Ien. Germ. ſupradictas diſpoſitiones proprio ore ſuo confodit ac iugulat? Ita enim ſcribit: *Auffs drite / ſtehet die Prüfung darinn / daß du anſeheſt dein äußerlich Weſen / ob du auch Liebe gegen deinem Nächſten beweifeſt / vnd ſm dieneſt / findeſt du nun ſolche Prüfe nicht in dir / ſondern lebeſt wie vorhin / ſteckſt noch voll Vntrew / Haß / Geiz / Zorn / Vnglaubens / O lieber / ſo bleib ſha von diſem Sacrament / biß du ein ander Weſch werdeſt.* *Tertio; probatio in hoc conſiſtit, vt aſpicias, circumſpiciasque te foris, Vtrum ſcilicet amorem & charitatem proximo tuo exhibeas, illique præſtes obſequium. Quod ſi ergò talem probationem & notam in te non reperis, ſed quod more tuo, veteriq; viuas, plenusq; ſis inuidia, atque odio, auaritia, ira, & infidelitate, amabo te, procul abeſto ab hoc ſacramento, dum alius homo ſias.*

N

Ecce

Ecce hic non concedit, vt ad cœnam accedat ille, cuius cor infidum est, odioque, auaritia, ira & infidelitate adhuc flagrans. Et tamē in hoc ipso Tractatu & alibi sapius affirmarat, neminem ad cœnam magis idoneum esse, quàm qui peccatis *ante & retro contaminatissimus* esset: *eumque, qui se mortalis peccati expertem viuere crederet, eo ipso ad hoc Sacramentum suscipiendum inhabilem esse*. Sed inconstantia Luthero non est magis insueta, quàm vlla earum proprietatum, quæ ex intimis humanæ naturæ recessibus promanare solent. Cuius heteroclitum prorsus placitum inde exstitit, quòd non animaduertit, hoc Sacramentum esse spiritualem cibum & potum: quem nō nisi à spiritualiter viuentibus sumi posse, ipsa cibi & potus appellatio & ratio indicat. Nam vbi vnquam auditum est, cibum & potum à mortuis sumptum; vel sumi potuisse? Vt ergo, si corporalem cibum ac potum sumere velis, necesse est, vt viuas; ita si hoc spiritali cibo ac potu vesci cogites, oportet, vt vitam gratiæ participes. *Sumi voluit Christus Sacramentum hoc, inquit Concilium Tridentinum, tanquam spiritualem animarum cibum, quo alantur & confortentur viuētes vita illius, qui dixit: Qui māducat me, & ipse viuet propter me: & tanquam antidotum, quo liberemur à culpis quotidianis & à peccatis mortalibus præseruemur.* Lege Bellarminum loc. supra cit. Ex quo disces, quàm vanum & prodigiosum sit hoc commentum; præcipuum Eucharistiæ effectum, esse mortalium peccatorum remissionem.

Quæritur XXXI. Vtrum consultum sit, vt quis interdum de industria quædam in confessione occultet; & nihilominus, quamuis scrupulo aliquo propterea vratur, ad cœnam accedat. Respondet Lutherus Tom. 1. Lat. Witeb. in Tract. de Ratione confitendi. *Consulo vt aliquan-*

quando cum ſcrupulo conſcientia quis accedat ad altare, ſeu Sacramentum, videlicet nõ conſitens ſi immodèſtius vel biberit, dixerit, dormierit, aut aliud quid fecerit, aut horam vnã aliquã nõ orauerit. Viſ ſcire quare id conſulatur? Vt homo diſcat in Dei miſericordiam plus fidere, quã in ſuã conſeſſionem aut diligentiam.

Antipharmacum.

CITAT Lutherus pro hac ſua ſtultitia Gerſonem. At Gerſoni nunquam in mentem venit, vt Clericus horas Canonicas dicere obligatus, ad Euchariftiam, non præmiſſa conſeſſione, accedat. Vel vt quis dedita opera, reticeat exceſſus notos & manifeſtos, quos in vſu cibi, potus, vel ſomni commiſit: ſed illis, qui nimiis & non neceſſariis ſcrupulis exagitantur, neq; vllam quietis partem capiunt, ſuadet, vt aliquando contra ſcrupulorum ſtimulos agant; eorumque nulla habita ratione, ad cæleſte epulum accumbant. Quæ doctrina non ſolius Gerſonis eſt, ſed communis omnium Theologorum, quemadmodum & doctrina, quam hic tradit, & auctoritate Gerſonis velare conatur, ſolius Lutheri eſt; ac proinde repudianda, neque ad aures, nedum ad mentem, admitrenda. Neq; enim qui ex præſcripto Lutheri ageret, miſericordiæ diuinæ plus fideret; ſed temerarius & præſumptuoſus eſſet, non obtemperans illi monito: *Probet autem ſeipſum homo, & ſic de pane illo edat, & de calice bibat.*

Quæritur XXXII. Vtrum abſtemiis ſolus panis ſit porrigendus. Reſpondetur affirmatiuè. Ita enim in Synedrio quodam Gallicano decreuerunt Calviniani apud Schulring lib. 9. Hierarch. Anacriſ. *Panis cæna adminiſtrandus eſt iis, qui vinum bibere nequeunt.* Agimus gratias pro candore & communionẽ ſub vna ſpecie; nam